

jo. Chaudes si liber / 3
CONCIO

QVÆDAM ADMON <sup>hac quidē
seria impata</sup>

DVM ELEGANS, DOCTA, SALVS
bris, & pia magistri Iohannis Harpesseldi,
sacrae Theologie baccalaurei, habita coram
patribus & clero in Ecclesia Paulina Lons
dini. 26. Octobris. 1553.

Secevint notes

Cui accedunt & sequentia, uidelicet VVile ^{ves mīli}, māde
helmi Pij Decani Cicestrēnsis, & Iohannis ^{mīli pīri}
VVymſlei Archidiaconi Londini, Oratioſ
nes laudatorie.

Item Magistri Hugonis VVestoni, Decani ^{hac faro}
VVestmonasterij, uiri longe doctissimi &
eloquentissimi, ac cleri referendarij.

Oratio coram patribus & clero habita, mis ^{titular}
re elegans ac ualde docta, cum responſo ^{videlicet}
et exhortatione reuerendi patris, dos
mini Edmundi Londinensis Epis
scopi.

Ch. hac quidē hac
Roma. 15.

Quocunq; scripta sunt, ad nostram doctrinā
nam scripta sunt,

Reuerendarius: t̄
protorular:

CONIO

6 M. G. MAGNUS

ELIAS, DOCTA, SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

ELIAS. DOCTA. SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

ELIAS. DOCTA. SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

ELIAS. DOCTA. SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

ELIAS. DOCTA. SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

ELIAS. DOCTA. SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

ELIAS. DOCTA. SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

ELIAS. DOCTA. SALV

ANNO 1590. IN LIBRIS

CONIO. MAGNUS. LIBRARIUS.

Onorandi domini, re
ueredi patres, ac fras
tres, tanta est uestri
ordinis praecellentia,
tanta rerum bodic
cendarum magnitus
do, ut uix facundissi

mi quidem & ingeniosissimi hominis elo
quentia, nedum mea infania, hoc tantum dis
cendi onus sustinere queat. Veram quoniam
illi, quorum apud me sacrosancta esse debet
authoritas, mihi ut hoc munus obirem prece
petunt, uestram omnium humanitatem oro,
ut debitum istud obedientie mee officium
uestro fauore prosequamini. Quia spe huius
manitatis uestrae fatus Paulum illud acto
rum, Ca. 20. scriptum (Attendite uobis &
uniuerso gregi, in quo uos spiritus sanctus
posuit episcopos, regere ecclesiam dei, quam
acquisiuit sanguine suo) uenerando huic sa
cerdotali uestro cœtu occidere audebo.
Quorum uerborum occasione, tria mihi pos
tissimum hoc tempore tractanda uidentur:
Primum, quām bene Paulus (cuius hæc sunt
uerba) & sibi, & gregi attenderit: Secun
dum, quām male, nostris hisce temporibus,
pastores in uirag^{ps} se curage sc̄r̄int: Tertiū,

Coronis
Ples 3^{es}

A. 2.

qua

OTAVIO:

2. Cor. 3.

I. Cor. 3.

I. Tim. 2.

Augustine Calixtus
Regina Marianissima

qua via sit ingrediendum, ut & nobis & nos
stro gregi deinceps bene attendamus. Sed
cum teste Apostolo, non simus sufficientes
cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis,
sed sufficientia nostra ex DEO fit, cum
teste eodem Apostolo, Neque qui plan-
tat, neque qui rigat, sit aliquid, sed qui dat in-
crementum deus, conuenire puto, ut antea
quam hoc tantum negocium aggrediar, omni
potentis Dei auxilium primitus implorem,
quod ut & uos una mecum ac pro me face-
re dignemini, etiam atq; etiam uos oro & ob-
testor. Atq; hic memores, quomodo Paulus
hortatur primo omnium fieri obsecrationes,
orationes, postulationes, gratiarum actio-
nes pro omnibus iuominibus, pro regibus, &
pro omnibus qui in sublimitate constitui-
sunt, ut quietam & tranquillam uitam agas
in omni pietate & castitate, primum,
uniuersalem Christi ecclesiam, deinde scres-
quam diligentissime deo commendemus, atq;
instantissime precemur, ut quod in illa coe-
pit, quod per illam in nobis auctoratus est, id
perficiat, ut illam hoc in regno, nos per illam
in omni bono confirmet. Et sunt profecto ius-
tissime cause, cur hoc facere debeamus. Nam
quod

quod post abscissum Holofernis caput, pos-
puli Israelicici princeps Ozias dixit ad Ius-
dith, (benedicta es tu filia a domino Deo ex
celso, pre omnibus mulieribus super terram
benedictus dominus qui creavit cœlum &
terrā, qui te direxit in uulnera capitis prima
cipis inimicorum nostrorum, qui abodie nos
ment tuum ita magnificauit, ut non recedat
laus tua de ore hominum, qui memores fu-
rim uirtutis domini in aeternum, pro quibus
non pepercisti anime tue propter angustias
& tribulationem generis tui, sed subueni-
sti ruine ante conspectum dei nostri) Id in
serenissimam nostram reginam quam uerissi-
mè quadrat. Quod olim regina Hester ius-
deis prestitit, id illa nobis in praesens praes-
stat, ut luctus et tristitia, in hilaritatem &
gaudium conuertantur, ut sine nobis dies ex-
pularum & letitiae, ut mittamus in uicem ci-
borum partes & pauperibus munuscula lar-
giamur. Quod de Delbora scriptum legis-
mus, (Cessauerunt fortes in Israël, & quies-
cerunt donec surgeret Delbora, surgeret
mater in Israël, noua bella elegit dominus)
id paucis uerbis mutatis, ita congruentissi-
mè de illustrissima nostra regina dici possit.
Cessauit religio in Anglia, quieuit donec

A.3. surgeret

Iudith. 13

Hester. 9

Iudicū. 5

surgeret Maria, surgeret uirgo in Anglia,
nouabella elegit dominus. Quod in nouo tes-
tamento scrivator noster de sorore Marthae

LUC. 10. pronunciauit (Maria optimam partem elec-
git) id in serenissima nostra regina uerissime
locum habet. Nam cum sit clarissimo regum
& imperatorum genere prognata, non ut
magna pars nobilitatis consuevit, uana res-
tum fluxarum gaudia elegit, sed pietatem,
sed puritatem uite elegit, & nuper ad regis-
num sublimata, non quæ sua sunt querit, sed
quæ ad pacem, quæ ad commoditatem, & us-
tilitatem populorum suorum pertinet elegit
literas, uirtutes, & sanctimoniam elegit,
estq; ob id à Deo electa & dilecta, & gloria
osissime in oculis nostris magnificata, ut cū
deipara uirgine Maria canere possit, (Ecce
ex hoc beatam me dicent omnes generatio-
nes, quia fecit mihi magna qui potens est, &
sanctū nomē eius) hanc nos liberatricē nostrā
quām diligentissimē in precibus nostris Deo
commendemus: Commendemus et dominam

Elizabetham præclarissimam ipsius regine
nostræ sororem. Comendemus eos qui sunt
illusterrimæ nostræ reginæ à consilijs. Coma-
mendemus dominum meum colendissimum,
huius dioecescos episcopum, orantes ut et si

bi &

Elizabetha
a consilijs

¶

Bonar: episcopu-
l'ordines;

bi & gregi (quod facit) diligenter intendet
re pergit. Commendemus dominum episcopos
pum. V. V. yorouensem regni huius cancellari
um, qui & in inicio episcopatus sui strenue
in uincia domini laborauit, & bisce posterio
ribus annis, uinctus in domino, editis admis
tabiliter doctissimis & christianissimis lis
bris christianam fidem constansissime pros
pugnauit, & misericordia dei nobis & rega
no inter tot pericula incolumis scrutatus,
iam nunc ingenio, experientia, doctrina, &
uirtute sua, tum ardua regni huius negotia
tum & Christi causam, fortissime sustentat.
Commendemus agneterandum dominum Cunc
bernum Tonstallum, ut canicie, sic ingenio,
pietate, doctrina, rerum experientia, & sti
gmatibus Christi, cum primis spectabilem.
Commendemus Dominum Nicholaum Hea
thum, episcopum V. V. yorouensem, dominum
Georgium Daim Cicestrensem Episcop
um duos præstantissimos Heroas, & omnis
bus episcopo dignis uirtutibus insignes quis
bus datum est non solum, ut in Christum cre
derent, sed ut pro illo etiam patcentur, hos
inquam omnes & reliquos episcopos, nec non
uniuersum præterea clerum nobilitatemq;
& communia aciem huius regni, ac utramq;

A. 4.

acadæ

*Garratrus
episc. huius.*

Transall.

Heathus.

Dav.

fratrem in
S. Dray
L. Cantabrigie
pro defunctis.
Divers.

academiam, Oxoniensem et Cantabrigiensem
Deo commendemus, pro hijs deniq; qui
en fide defuncti sunt ad misericordem deum
præces fundamus, horum omnium memores
puras manus aut corda potius cum manibus
deo eleuemus.

Clamat pastoribus dominici gregis Paulus
pastor unus omnium laudatissimus, et
quod audistis, dicit, Attendite uobis et unius
uerso gregi. et c. Quodq; uerbis præcipit, id
quemadmodum re atq; opere sit implendum
exemplo suo plenissimè docet. Videamus
quid in illo tam insigni pastore præcesserit,
et intelligemus quid in nobis sequi debeat.
Quomodo Paulus sibi, quomodo gregi atten-
derit, ordine consideremus. In priori ad Cor
I. Cor. 9. rinth. epistola, cap. 9. haec de sua in scipsum
cura testatur. Castigo corpus meum et in-
seruitatem redigo, ne cum alijs prædicaues
sim ipse reprobus efficiar. Quod dicit se cor-
pus castigasse, multas uirtutes uno atq; altes
ro uerbo complexus est. Nam qui cas-
tigat corpus, is non in commissationibus et
ebrietatibus, non in cubilibus et impudiciis
tuis ambulat, non secundum carnem uiuit, sed
secundum spiritu. Optimè intelligebat Paulus,
nihil tam esse pastori ad obendum pas-
storale

morale munus impedimento, quām sunt cora
poris uoluptates, nihil quod & que gregem
a pastore alienet, ac si illum, non diuinę cō
templacioni, non sacrarum litterarum studi
o, non puritate uite, sed perfruendis uolus
ptatibus, & cui curandae deditum esse per
spexit, nihil quod faciliorem diabolo in nos
ingressum præbeat, quām si carnis curam fe
cerimus in concupiscentijs. Quæ Paulus ut
cuitaret castigandum sibi corpus & in sc̄s
uitutem redigendum curauit. Una hæc fuit
Apostoli cautio, qua sibi pulchre intendit,
sed non in hac una cautione omnis eius erga
securam cura continetur: Ecce aliud in quo etiā
magnam erga seipsum curam adhibuit. Non
suum inquit, in sermone adulacionis, neq;
in occasione avaritiae, nec querentes gloriā
ab hominibus. Quam egregia obsecro, &
hæc erat Apostoli cautela: Cauit sibi à tris
bus ecclesiasticæ uite grauiſſimis pestibus,
ab adulacione, avaritia, & uana gloria. Quā
longè autem absuerit ab adulacione Paulus,
liberæ quibus ubique uſus est admonicis
tiones, seueræ quoties res posceret expostu
lationes, tremenda ob grauiora delicta exco
municationes, clarissimè loquuntur. Quam
illud quæ solo libere, quām longè ab omni adul

A.5. latione

latione dictum pariter & factum fuit à Paul
E. Cor. 5. 10, quod prioris ad Corinth. epistole ca. 5.
legimus. Omnino auditur inter uos fornicatio,
& talis fornicatio, qualis nec inter gens
res, ut uxorem patris sui aliquis habeat, &
uos inflati estis & non magis luctum habus-
istis, ut tollatur è medio uestram, qui hoc os-
pus fecit. Ego quidem absens corpore, pre-
sens autem spiritu, iam iudicaui ut presens,
cum qui sic operatus est, in nomine domini
nostrí Iesu Christi congregatis uobis, &
meo spiritu in uirtute domini nostri Iesu
Christi, tradere huiusmodi hominem Sathan-
um in interitum carnis, ut spiritus saluus sit
in die domini nostri Iesu Christi. Non est bo-
na gloriatio uestra, nescitis quod modicum
fermentum totam massam corrumpit? Exa-
purgate uetus fermentum, ut sicut noua con-
spersio, sicut estis a christi. Quid illud ad eos
dem Corinth. quanto etiam cum libertates
Quid uultis in uirga ueniam ad uos an in
charitate, & spiritu mansuetudinis & lenis-
tatis? Quid hoc ad Galat. quod non adulans
ter? O insensati Galatæ, quis uos fascinavit,
non obedire ueritati? & sic insipientes estis,
ut cum spiritu cooperitis, nunc carne consu-
mamini? Lam ab auaricia quoq; longissime ab
fuisse

fuisse Apostolum hinc intelligi potest. Nos
uerat, ut si quis alius, dictū illud seruatoris,
dignus est operarius mercede sua. **Q**um ipse
mer in epistolis scriptum reliquit. Nemincm
suis unquam stipendijs militare, nemincm
plantare uincam, qui non de fructu edat, aut
pascere gregem, qui non de lacte gregis mās
ducet, tamen cūm esset Corinhi, & egeret
nulli Corinthiorū onerosus esse uoluit. Apud
Thessalonicenses agens, panem gratis non
manducauit ab aliquo, sed in labore & fatis
gatione, ne quem ipsorum grauaret. Adeo
non erat pecuniae cumulanda studiosus, ut es
tiam de suo iure multa multis remitteret.
Sed & à uane glorie studio remotissimum
fuisse Paulum ipsius testimonia facile decla
rabunt. 1. Corinth. 2. Ego cūm uenissim, ad **I. Cor. 2.**
uos fratres, ueni, non in sublimitate sermos
nis aut sapientie, annuncians uobis testimoni
um Christi. Non enim indicauit me scire as
liquid inter uos nisi Iesum Christum et hunc
crucifixum. Et ego in infirmitate & timore
& tremore multo sui apud uos & sermo me
us & prædicatio mea non in persuasilibus
humanæ sapientie uerbis, sed in ostensione
spiritus & uirtutis. Videlius nullam in Apos
tolo gentium tametsi omni & linguarum &
sciens

Scientiarum genere instructissimo, fuisse do-
ctrinæ ostentationem, nullam omnino iactan-
tiam. Hoc ille tantum in docendo spectauit,
ut quād plurimis prodeisset. Huc pertinet
et id quod ad Philipp. ca. 3. legimus. Si quis
alius uidetur confidere in carne, ego magis.
circumcisus octavo die, ex genere Israel, de-
tribu Beniamin, Hebreus ex Hebreis secun-
dum legem Pharisæus, secundum iustitiam
quæ in lege est, conuersatus sine querela.
Sed quæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus
sum propter Christum detrimenta. Verus
tamen existimò omnia detrimentū esse pro-
pter eminentem scientiam domini mei Iesu
Christi, propter quem omnia detrimentum
feci, et arbitror ut stercore. Ducas iam Apo-
stoli in scipsum cautiones audiuimus: Alteram,
qua corpus castigauit, alteram, qua as-
dulationem, auaritiam, et gloriam contemp-
sit. Est et tertium in quo ille sibi diligenter
attendit, nempe ut se per omnia fidelibus ex-
emplum præberet, hinc clamat Corinthiis.
Imitatores mei estote, sicut et ego Christi.
Hinc Philipp, Imitatores mei estote fratres
et obseruate eos qui ita ambulant, sicut has
betis formam nos. Hinc Thessalonicensibus
agit: Vos scitis, quemadmodum oporteat imi-
tari

carinos. Hinc Timotheo & Tito discipulis
suis, quorum alterum Ephesi, alterum Cre-
te constituerat episcopum, ut idem ipsi quo-
que facerent præcepit. Timotheo quidem
hijs uerbis. Exemplum esto fidelium, in uer-
bo, in conuersatione, in charitate, in fide, in
castitate. Tito autem non multo ab similibus,
in omnibus præbe te ipsum exemplum bonos
rum operum, in doctrina, in grauitate, in in-
tegritate. Quonia de Pauli cura in seipsum
dixi, dic am consequenter de ipsis in gregâ
quoq; cautione, que tribus potissimum in re-
bus spectatur, in doctrina, quam prædicauit,
in diligentia qua gregem à lupis defendit,
in impositione manuum, qua ecclesiæ de mis-
nistris idoneis prouidit. Cuiusmodi autem dos
ctrinam Paulus mundo annunciauerit, audia-
mus eum in, 1, Thessa. 2, hijs uerbis declarans
etem. Exhortatio nostran de errore neq; I. Thes. 2
de immunditia, neq; in dolo, sed sicut proba-
tis sumus à deo, ut crederetur nobis Euanges-
tium ita loquimur, non ut hominibus placens-
tes, sed deo qui probat corda nostra. Nihil
ille falsum, nihil impurum, nihil per dolum
prædicauit. Quæcunq; essent uera, quæcunq;
que sancta, quæcunque iusta, quæcunque
honesta, quæcunque bona fama hec cogita-
uit,

uit, hæc docuit, hæc promulgauit. Non ambulauit in asturia, non adulterauit uerbung dei, sed in manifestatione ueritatis commensauit scipsum ad omnem conscientiam hominum coram deo. Et hæc quidem de doctrina quam prædicauit. De diligentia uero quæ gregem à lupis defendit, quid dicam, cum nullus la ferc sit ab eo scripta epistola, quæ non hanc eius curam luculentissimè testetur? Romanos orat ut obseruarent eos qui dissentiones & offendicula facerent preter doctrinam quam ipsi didicerunt, & declinarent ab illis, quod huiusmodi Christo domino non seruiant sed suo uentri & per dulces sermones, & benedictiones seducant corda innocentium. Corinthiis scribens uocat Pseudos apostolos operarios subdolos, transfigurantes se in apostolos Christi. Galatas acriter obiurgat, quod transferrentur ab eo qui ipsos uocauit in gratiam Christi, in aliud Euangelium, quo in loco hæc quoq; habet. Etiam si nos aut Angelus de cœlo euangelizet uobis, præterquam quod euangelizauimus uobis, anathema sit. Ephesiis dicit, deum dedisse quosdam quidem Apostolos, quosdam autem prophetas, alios uero euangelistas, alios pastores & doctores ad consummationem

Cap. 16.

2. Cor. 11

Cap. I.

Cap. 4.

sanctos

fforum in opus ministerij, in edificationem
corporis Christi, ut iam non simus patuuli
fluctuantes, neq; circumferamur omni uen-
to doctrinae, in nequitia hominum, in astutia
ad circumuentionem erroris. Philippensibus
fiens dicit multos ambulare inimicos crucis
Christi, quorum finis interitus, quorum deus
uenter est, et gloria in confusione ipsorum
qui terrena sapiunt. Colossenses iubet caue
re ne quis eos decipiat in sublimitate sermo-
num. Thessalonicensibus denunciat in nomis
ne domini nostri Iesu Christi, ut subtrahant
se ab omni homine ambulante inordinate, et
non secundum traditionem, quam accepisti
sent ab ipso. Timotheum uult deuitare eos 1. Tim. 6.
qui aliter docerent, et non acquiescerent fa-
nis sermonibus domini nostri Iesu Christi, et
ei quæ secundum pietatem est doctrinae.
Tito præcepit ut hæreticum hominem post
unam et secundam correptionem deuiceret, Cap. 3.
sciens quod peruersus sit, qui huiusmodi
est, et delinquit cum sit suo ipsius iudicio
condemnatus. Hebreos hortatur, ut doctri-
nis uarijs et peregrinis non abducerentur.
Quæ mater diligenter unquam cavit filijs
aueneno quam Paulus gregi suo cavit ab
heresi. His duabus Pauli in gregem cau-
tios
nibus

nibus accedit & tertia in impositione manus
imposita. Legimus Actorum. 14. quomodo
Acto. 14. Paulus & Barnabas cum multis nationes
peragrassent, & in numeros ad fidem concer-
tissent, constituerunt illis per singulas ciuita-
tates presbiteros orantes & ieiunantes. Le-
L. Tim. 5. gimus in epistola Pauli ad Timotheum. Mas-
nus cito nemini imposueris, neque communi-
caueris peccatis alienis. Legimus Apostoli
huius rei gratia Titum Cretae reliquisse, ut
constitueret per singulas ciuitates presbite-
ros, qui essent sine crimine, non superbi, non
iracundi, non uiolenti, non percussores, non
turpis lucri cupidi, sed hospitalis, benigni,
sobrii, contentes, amplectentes eum quise-
cundum doctrinam est, fidem sermonem, pos-
tentes exhortari in doctrina sana, & con-
tradicentes arguere. Cuiusmodi pastor fues-
se Paulus, Reuerendi patres ac fratres des-
cripsi, non ut tantus Heros describi debuit,
sed ut illum meus Penicillus describere pos-
tuit. Habemus in illo boni pastoris exemplar
qui & sibi & gregi diligenter attendit, sibi
quidem dum uoluptrates fugeret, adulatio-
nem, auaritiam & gloriam negligeret, exem-
plum sc̄e omnibus proponeret, gregi autem
sana docendo, lupos abigendo, dignus manus
imponens

Tir. I.

Imponendo. Bonus quidem hic erat pastor,
et ut alios quoq; bonos reddat, clamat. Ase-
tendite uobis et uniuerso gregi, in quo uos
spiritus sanctus. &c. Nunc (que erat totius
instituti mei pars secunda) nostri temporis
mores cum illo Pauli exemplo conseruamus.

Quoniamcum bac in parte, quam iustum prob-
dolor, patres ac fratres, ordinis nostri deder-
eis continetur? Paulus sibi attendens, cor-
pus castigauit et in scripturam rededit, ne
cum alijs praedicaret, ipse reprobus efficeret
tur. Nostris uero temporibus ubi ista corpo-
ris castigatio, ubi refrenatio carnis inueniri
potuit? In episcopis ne? (Ac debuit certe po-
tissimum in illis fuisse) in sacerdotibus? in
concionatoribus? At horum plerique in co-
munionibus et ebrietatibus, in cubilibus
et impudicitijs ambulauerunt. Et cuiusmos-
di queso, in commessionibus? cuiusmodi a
nato Christo ad nostram usque etatem, ne
inter laicos quidem audire, nedum in clero
usitat et fuerunt. Recepis per orbem terras
rum ieiuniorum diebus, quos ab Ecclesiae na-
scientis exordio in luctu, in uigilijs, in absti-
nentia, in orationibus uniuersus semper pos-
pulus Christianus egit, ipso etiamnum quas
dragesimali tempore, quod diligenterissime

2^a pars:

B. I. hactes

fruimus:

bactenus obseruarum fuit, illi coniuia sepius eodem die palam celebrare, uenirem sedu-
lo saginare, non erubuerunt. Nec receptio ie-
uniorum diebus cibo contenti, tanquam Epi-
curi de grege porci, & fruges consumpte-
nati, nouam commissationum ingredi sunt
uiam. Ac ut se uerè carnales esse probarent,
cum alijs piscibus, aut ne piscibus quidem, sed
boletibus dumtaxat uescerentur, illi delicas-
tissimas carnes ad saturitatem deuorabant.
Hec est sacerdotalis professionis austoris
tas: hoc abstinencie in pastoribus eximi-
plum: hoc ne est cum Paulo corpus castigas-
se, & in scrututem redigere, an potius car-
nis curam facere in concupiscentijs? Dicere
solent populum nescio quid sanctitatis in des-
lectu ciborum posuit: se, atque hanc opinio-
nem animis hominum eximendam. bac fors-
tasse de causa suo exemplo docere uolue-
runt, nihil ad sanctimoniam referre, carnis
bus ne an piscibus quis uesceretur. O digna
scilicet dominici gregis pastoribus cautela.
Qui docendo errorem populi, si quis in care-
fuisset, corrigerem debuerunt, bijs bacchanalis
ter uiuendo populum Christianum in gentis
lepedendi licentiam, in magnum abstinen-
tia contemptum petrixerunt. Quid de
cubilis

et cubilibus et impudicitijs ipsorum dicantur
sunt qui annos sexaginta et eo amplius nati,
post diuturnum cælibatum nuphiatores tandem
debet esse coepitunt, et indecentissime lascivis
uiendo deridendos se se uniuerso orbi propriis
nauerunt. Bellabæc quidem corporis castis
gario, edere ac bibere, quantum, quoties, et
quicquid experieris, adiungere tibi, libidine
stimulante, qua cum præter ordinis decus,
præter omnium sæculorum consuetudinem
iam concionator, iam sacerdos, iam episcopus
in cælibatu factus, lasciuire incipias. Hoc est
fræne carnis studium, ecclesiastico apud nos
ordini maximum decus inusitat. Qui ab omni
bus, quoad liceret, mundi curis uacuit, sas
cerdotali ministerio incessanter insistere de
buerunt, his nuphiatores facti, de uillis com
parandis, de possessionibus emendis, de cus
mulandis opibus, toti cogitauerunt. Qui spè
ritualibus filijs cœlum replerent, posthabebis
et cœlestium rerum studio, in puellula misce
ro fœtu impregnanda fœdissime uersabatur
Mihi istud in nostro ordine tam intempestiue
ingurgitandi et indecorè lasciundi studium,
certissimum esse uidetur instantis extremi
iudicij argumentum. Nam cum seruator nos
stet de secundo adueni suo loquetur, ins

Nuphiæ;

14

ter cætera prædixit erunt homines comes
Matt. 24 dentes & bibentes, nubentes & nuptui dan-
tes. Quid illa Pauli secunda in seipsum caus-
rio, quæ adulatio[n]is, auaricie, & glorie des-
pectum continet, quām male o superi, hisce
temporibus obseruata fuit? Dum magno cse
se in prætio uoluerunt episcopi & sacerdos-
tes apud regni proceres, dum quoquomodo
se in illorum fauorem insinuant, dum plas-
cere illis per omnia studeut & sacerdotalis
dignitatis grauitatem, & ecclesiastice disci-
plinae seueritatem, & cleri libertatem amis-
simus. Adulatio ora episcoporu[m] et sacerdotu[m]
obturauit, adulatio disciplinæ uirgam pasto-
rum manibus excusſit, & quid non mali in-
nos inuexit? Sed nunquid non & in occasio-
ne auaricie fuerunt? hospitalitatem, que
magnam hactenus regni huius clero apud
omnes ordines laudem comparauit, hoc de-
generationis tempore, sicut alia multa, ne-
glectam confinximus. pecunias quibus ino-
pes refocillare, studiosos ad literas alere, uis-
tas publicas reficere, collegia & aptare recipis-
cendis reficiendisque pauperibus hospitia
construere maiores nostri consuuerunt, ille
li uel in que non oportuit, absumpserunt, uel
auarice sibi reposuerunt. Quod ad glorie stu-
dium

diuum attinet quis nescit, fuisse nuper qui
hoc sibi arrogarent, ut se sacras literas per
inde dicere intelligere, atq; intellectus illi
lus antiquorum patrum? qui se Hieronymo,
Augustino, Ambrosio, Chrysostomo, Basilio,
doctissimis illis & sanctissimis heroibus con-
fettere, ne dicam preferre auderent? fuerunt
qui qualicunque linguarum cognitione ins-
buti, christas adeo erigerent, ut quem ipsi in
sacris literis sensum sibi affinxissent, cum ue-
lut spiritus sancti oraculum, pleno ore popu-
lis promulgarent, nihil pensi habentes, quid
omnis præterea etas, quid uniuscuius christis
anus orbis sensisset, fucrunt qui nullius disci-
plinae liberalis, ne grammaticæ quidem ulla
ex parte gnari ex officiis manuarijs, hinc
ad hoc ollentes, in pulpitum audacter conscen-
derent, & contra omne quod sanctum ac pi-
um est, canina impudentia delatrarent, que
se ob id ipsum, quod strenue debacchareretur,
pro doctis haberi uoluerunt, quum nulla sic
linguacione aliquantum muliercula que non
hoc doctrinae genus, & probè calleat &
promptè, nullo nisi diabolo docente exerce-
re possit: spiritum se habere qui hoc in ipsis
operetur, iactitare solent. Ac credo certe
spiritum ipsos habere, at quem spiritum? sus

B. 3. perbie

spiritus spiritus.

perbie, mendacij, & uane glorie, spiritum.
Quid illa tertia Pauli in scipsum cautela,
quem in nobis locum habet? Quale nosmetes
ipsoſ gregi dominico exemplum prebemus?
Nullum eſſe potest in laicorum moribus uis-
tium, quo nos non coinqumatur. Illi ne retū
fluxatū studio toti ſunt addicti? Nos ſimis-
liter terrenis cupiditatibus immergimur. Ille
li contentiones inter ſe, & in clerum inimis-
citas exercent? Nos itidem nobiscum &
cum illis odio certamus. Illi peccare, mentis
vi, nihil non lucri cauſa diſſimulare ſolēt? Nō
aliter & nos iuſſurantum intrepide uiolas-
mus, quiduis fingere, quiduis prætendere ob-
temporale commodum audemus. Illi alia ſalsi-
tationibus & huiusmodi uanis in rebus etas-
tem terunt? Nos in hac uanitate illos & quas-
mus. Et qua fronte illis dicere poterimus
(quod certe dicere debueramus) imitatores
noſtri eſtore, cum in nobis non ſit quod imi-
tarentur: ſed de illis cautionibus que noſtrā
in nosmet curam attingunt, hactenus ſit di-
ctum. Gregem uero dominicum an non ad eſ-
tandem ei iam qua nosmet ipſos rationē, id eſt
peſſime curauimus? omne hoc cautionis ge-
nus tres in partes ſuperius diuīſum eſt, in
doctrinam que predicatur, in defenſionem
gregis.

Quaſi
populus. huius
Graecos

ſtrinx, nonne
mit non Eri-
cū, in Vitijs?

gregis à luporum infestationibus, in impossis-
tionem manuum. Doctrina reuocendi patres
ac fratres, quæ hisce aliquot annis hoc in res-
gno prædicata est, huiusmodi fuit, ut eius
nos magnoperè pudere ac pœnitere debes-
at. Viderit quisque quomodo sese apud deū
excusare posſit. Mihi non modo qui zizania
in agro dominico seminauerunt, sed et alij
multi accusandi uidentur. Nam si nostro offi-
cio functi fuissent, lupi qua ingredere-
tur, non tam facilè inueniſſent. Incuria nos-
stra et audaciam illis et uiam ad ingredis-
endum faciliorem fecit. Illi uero partim dor-
mientibus nobis, partim non strenue repelle-
tibus ingressi quam crudeliter. O deum im-
mortalem, quam immaniter gregem dominii
laniauerunt? quam innumeras animas in tars-
tara demerserunt? quo pernicioſa dogmata
in hoc regnum inuexerunt? Quod ante nos
stram etatem nulli unquam ausi sunt, ut omis-
sia simul ecclesiastica dogmata conuelleret,
id nos hisce temporibus factum uidimus. Ne-
que cæremonijs suis usus, neque fidei sua in-
tegritas, neque moribus sua puritas perman-
dit, noua sacramenta, nouos ritus, nouam fa-
dem, nouos mores effinxerunt, sacras litteras
non pro maiorū consensu, sed pro sui capiſ-

etis somnio intelligendas perauerunt. Quam
dicentiam sibi ipsi concedentes, quot scrip-
tura loca corrupterunt? in quam horrenda
præcipitia et se et quotquot ipsos seques-
tentur, deuoluerunt? Et quoniam alii et sibi
authoritatem nisi catholicos sacerdoscs et
episcopos calumniando ac falso criminando
conciliare non potuerunt, innumera de cas-
tolicis sacerdotibus populo mendacia incul-
cauerunt. Eos non Christo soli omne salus-
ris nostræ meritum tribuisse dictantes,
sed uel æquasse Christo, uel certè tanquam
per se ad nos redimendos, non satis potenti,
bona opera, sanctos et nescio quæ coniunx

†Habues iste, quo quid potest esse falsius? †Habuerunt
rūt pīj bo sanctos magna in ueneratione, sed ita ut
na opera Christo seruatori, nihil quidquam derogas
magno se rent. Affirmabant catholicos sacerdotes ma-
p ut par trimonium non modò ut rem uilem et cons-
est in præ temptibilem sp̄ciuissc, sed ut impuram quos
que condemnasse, cum tamen catholici ma-
trimonium, et in numero sacramentorū sem-
per ponerent (quod isti innouatores non fe-
cerunt) et illius Paulini probè meminissent.

Hebr.13. Honorabile connubium in omnibus et ihos
rus immaculatus. Affirmabant catholici
eos remissionem peccatorum suis absolutio-
nibus

nibus & sacrificijs ita attribuisse ut se Christo
uel præfettere uel certe aequarent. cum cas-
tiblici suam omnem autoritatem a Christo
tanquam authore in ipsis ut in Christi mis-
sionarios defluxisse, libentissime faciantur. Af-
firmabant eos confessionis onus tyrannicè
populo imposuisse cum eius uetus & antis
quiissimus fuerit in ecclesia, & homines ma-
xime semper in officio contineret. Affirmas-
bant illud Apostoli ad Collosen. in catholis
civis sacerdotibus & episcopis locum habere.

Cap. 2.

Quid adhuc tanquam uiuentes mundo des-
cernitis? Ne tetigeritis neque gustaueritis
tis, neq; correctaueritis, cum ecclesiastica
iciunia nullum cibi genus ut immundum con-
demnent, sed utilissimum dunt axat refrenan-
de carnis disciplinam complectantur. Alis
sunt huius generis innumera, quibus catho-
licos apud plebem infamabant, ut illorum
authoritatem eleuarent. Pauli sermo non es-
rat in persuasibus humanae sapientiae uer-
bis, at dicere (quod isti blasphematores dixe-
runt) corpus Christi non esse in Eucharistia
propterea quod corporei sensus reclament,
quod oculus panis & uini non humani corpo-
ris, speciem illic uideat, quod gustus panem
& uinum, quæ sumuntur, non carnem & sæ-
guinem

guinem esse iudicet, quod idem corpus pli-
tibus simul in locis per naturam esse no pos-
sit, quid est aliud quam in persuasibilibus hu-
mane sapientie uerbis, de magno fidei mys-
terio pronunciare? Dum persuasibilibus hu-
mane sapientie uerbis innituntur, dum sexas
genarios senes calumnias fictis de ponte des-
tincere conantur, dum è suo capite singunt &
refingunt omnia. Christi religionem sere-
pessunda uerunt, innumeris erroribus hoc re-
gnum repleuerunt, Eangelium quod tam fre-
quenter habent in ore, operibus & ipso do-
ctrinae genere, hostiliter impugnauerunt.
Vnio proxime ad defensionem gregis à lus-
porum infestationibus que laudatissima cer-
te in nonnullis & episcopali sacerdotalique
functione dignissima fuit. Qui pro Christi
ouibus, reuerendi patres, honorandi domini
ac fratres, opprobria, qui bonorum rapinas,
qui depriuationes, qui carceres, qui alia
multa indigna passi estis, uestralaus & mas-
tor est, quam ut à me digne tractari, & ubes-
tior, quam ut hoc loco explicari posset. Utis-
nam iisdem, quibus uos uestigias reliqui om-
nes insistere studuissimus, ut manu ueniente
lupo uel non fugiissimus, uel non tacuisse-
mus. Nimirum nac in parte in officio nostro
claudis

claudicauimus, nōmio timore trepidauimus,
qui nullo timore terrei debuimus, leuissima
quæq; aduersa aura nos mirum in modū pētr,
terrefecit. Sed et in impositione manum
multipliciter nostra memoria peccatum fuisse
iſſe constat. Nam et dum sacris ordinibus
sua debita forma permanſit, multi indocti,
multi leues, multi adolescētuli admissi sunt,
et ex quo adulterina illa ordinandi subintro-
ducta est forma, sutores, tinctores, textores,
fullones, tonsores, pharmacopolæ, mendici,
mimi, balarrones, hoc genus omne, stiuæ, quæ
ministerio uerbi aptiores. ad predicandum
et ad ministrandum accesserunt. Non quām
doctus quis, non quām honestæ uite, non
quām grauis effet, ab istis innovatoribus
estimatum est, sed num in catholicos, num
in sacra omnia strenue debacchari pos-
tuisset. Hoc pro doctrina, hoc pro morum
honestate, hoc pro grauitate sufficiebat. ut
erat quisque debacchator mendacissimus, ita
facillime ad hos gradus aspirabat. Sed nolo
diutius hanc malorum nostrorum sentinam
mouere, ne tetro ipsius odore nūlum uos
suffundam. Reliquæ quæ et multa et hor-
tenda sunt, uobis tacite cogitanda, et in sis
nu deploranda relinquam. Videris quam
male

Ferobocanus
p̄teſte

male iam nuper nostates mercenarij uerius
quàm pastores Paulo obedierint dicenti. At
eendiue uobis. &c. Duabus instituti mei par-
tibus absolutis, in quibus & quàm bonus pas-
stor fuerit Paulus, & quàm mali pastores
posterioribus hisce annis extiterint, ostèdi,
restat ea pars quam tertio & ultimo loco
tractandā proposui, in qua uidendū est, quid
sit faciundū, ut & nobis & gregi diligenter
attendamus. Atq; hic reuerendi patres ac
fratres consuli iissimum mihi esse uidetur, ut
quas olim bene fancitas fuisse leges ecclesiz
asticas cognoscimus, eas revocandas cures-
mus. Non est opus magno labore aut studio
uestro ad nouos canones excogitandos. Vis-
igant quæ sunt à maioribus salubriter insti-
tuta, uigant quæ ante hanc rerum innoua-
tionem uignerunt, quæ olim obseruata, pos-
pulum in officio continuerunt, nuper uero
neglecta, fenestram ad heresim, ad scisma, ad
omnem licentiam aperuerunt, uigant ins-
quam hæc, & nos uelimus nolimus, tum nos-
bis ipsis, tum gregi diligenter intendemus.
Cum uolo canones antiquos ualere, non id
sunt intelligo, ut communi consensu rati-
habcantur, sed ut in moribus etiam nostris,
in omni uita, re, atq; opere exerceantur.

Quors

Quorum enim attinebit bonas leges in ecclesia constitutas habere, nisi secundum eas, etiam bene uiuatur? Nec ullum profecto fuisse unquam tempus, in quo episcopi et sacerdotes, cautius ac diligentius uitam instituerent debuerunt. Nunquam tam late per hoc regnum haeresis perniciosa est. Nunquam tam prona fuerunt ad errores hominum ingenia, nunquam ad libertatem carnis tam proclivitatem ordinis et scelerioris discipline tam impatiencia. Quod nisi uestro exemplo illis preluxeritis, nisi studiose docendo, admonendo, exhortando ad ea, quae recta sunt, eos animaueritis, nisi sacerdoti aliter uideo illos ad uestri imitationem prouocaueritis, non uideo quae resipiscientiae spes reliqua esse possit in futurum. Atq; hoc patres et fratres eo diligentius facere debetis, quod uos spiritus sanctus gregi suo preposuit pastores. Non est triuialis haec uestra functio, non ab homine uobis commissa. A Deo optime maximo ad hoc munus uocati estis, et ideo uocati, non ut otiosi sterteretis, non ut uoluptatibus indulgeretis, sed ecclesiam regeretis. Regiminis hoc est officium, uigilantiae laboris, industrie, et instructionis officium, non ignorantiae, non uoluptatis. Ecclesia

eclesia dei quam acquisiuit sanguine suo, quā
in estimabili pretio de manibus inimici rede-
unt, ecclesia quaē grauiſſimis iamdudū tēpe-
ſtatibus iactata bonorū gubernatorū p̄ſes
ti cōſilio & auxilio cūprimis indiget. Readi-
ficandū eſt uobis tabernaculā dei, refuſitan-
da ciuitas David, quā cecidit, replēda aper-
turæ murorū eius, restauranda quā corrue-
rūt. Venerūt enīm gētes in hereditatē dei,
polluerunt templū sanctum eius, posuerunt
Hierusalem in pomorum, imò & in equorū
custodiā. Vincam quam dominus translulit
de Aegypto, uindemiarunt omnes qui p̄ter
grediuntur uia. Exterminauit eam aper de-
ſylua, & singularis ferus depastus eſt eam.
Sola ſedet ciuitas plena populo. facta eſt qua-
ſi uia uadimā domina gentiū. princeps prouinciarū
rum facta eſt ſub tributo. Plorans plor. uit
in nocte, & lachrymæ eius in maxillis eius.
Non erat qui conſolaretur eā, ex omnibus
charis eius. Omnes amici eius ſpreuerunt eā
et facti ſunt ei inimici. Oēs perſequitores
eius apprehenderunt eam inter angustias.
Vie ſion luxerūt, eo quōd nō eſſent qui uen-
tirent ad ſolemnitatē. Oēs portæ eius de-
ſtructæ ſunt, ſacerdotes eius gemuerunt, uit
gines eius ſqualide, & ipſa oppreſſa amaris-
ſudine, facti ſunt hostes eius in capite, inimici

eiustocupletati sunt, quia dominus loquitus
est super ea propter multitudinem iniquitatum eis
iustus. Hac uos ecclesiā honorādi domini, reue
uerēdi patres ac frēs sic misere afflictam lā
cōscīentiā, sic quassatā reficere, sic uulneratā
sanare, sic squalentē ornare debetis. Quam
obrē in uisceribus domini nostri Iesu Christi,
perq; sacerdotalē hāc uestrā functionē, p; si
quis est (ut certe est) in gregē Christi amor,
p; si quae cura restaurāde religionis, uos ob
testor, ut quēadmodū Paulus sibi attendens,
corpus castigauit, adulatioñē, auariciā, &
gloriā cōtēpsit, exemplū se se fidelibus pro
posuit, sic uos carnē refreñuis, adulatioñē,
auariciā & gloriæ studiū fugiatis, uosipos
ad imitationē uniuerso regni huius populo
proponatis, quēadmodū itē Paulus gregi at
tendēs sanā doctrinā prædicauit, lupos diligē
gentissime ab ouili abegit, nō nisi dignis mas
nus imposuit, sic uos et quae sunt recta, incess
santer prædicare, & lupos iā ingressos, quis
q; deinceps ingrediētur abigere, & dignis
manus imponere ut litis, ita fiet ut utrāq; cu
rā & cā quae uosipos & eā quae gregē at
tingit prole præstaturi sitis, ita fiet ut Paul
lo obsequamini dicēti. Attēdere uobis et unis
uerso &c. ita deniq; fiet, ut uestrū unusquis
q; in illo

illo die audire urus fit a domino. Euge serue
bone et fidelis, quia supra pauca fuisti fides
tua, supra multa te constitutam, intra in gau-
dium domini tui, cuius gaudij participes
nos faciat sancta et individua tri-
nitas, Pater, filius, et spiritus
sanctus, cui est omnis hon-
or et gloria in seculis
la seculorum.
Amen.

ORATIO GVLIEL.

mi Pij Decani Cicestrensis.

Et praest proximis bis-
ce diebus ex hoc ipso
consensu præsidentis
bus uobis patres hos
noratissimi (quod fes-
tis faustumq; sit) con-
sultatio de republica
christiana instauranda, que ut olim sanctissi-
mis communia disciplinis felicissimum oms-
nium rerum statum attulit: ita eadem iuv no-
modo collapsa, sed uelut per gradus quo se-
dan ab ipsis quasi concussa fundementis, nul-
lam sere respirandi spem exhibet, aut si qua
exhibeat, ea est fluxa, tenuis & perpusilla.
Neq; enim satis esse arbitror, ueterem illam
& orthodoxam ecclesiæ doctrinam, antis
quiissimorum canonum & doctissimorum pas-
trorum testimonijs confirmatam asserere in lu-
cem: nisi in id quoq; neruos omnes intenderi
tis patres grauissimi, ut antiqua, & iam cor-
rupta ecclesiæ disciplina suam efficaciam &
robur in omnibus consequatur. Fieri enim
nunquam potest, ut ecclesiæ suus bonos &
deos integrum consistat: si aut per ambis

C. I. tione

tionem (quod iam prioribus annis factum
est) in exhauste quorundam cupiditati turpi
ter inferuiamus adulterantes uerbum Dei,
aut si Zizania & haereses pestem superces-
minantibus quibusdam, supini & oriosi uirs-
tutis satellites in uirang; aurem dormiamus
aut postremo si quod diu muli fecerunt car-
nis curam fecerimus in concupiscentijs, idq;
impunè. In tanta rerum omnium difficultas
est, intelligit prudentia uestra, patres uigilas-
tissimi, ab ipsis edocti tum Apostolis, tum an-
tiquissima ecclesiæ consuetudine nullam efa-
sc rationem ad hec omnia præstanda magis
efficacem, & magis oportuam, nihil magis
expeditum aut certius, quam sit conciliorū
& synodorum authoritas. In quibus nihil
magis uitandum iudicauistis patres, quam
confusam uerborum turbam & strepitum in
anem, in quo et si aliquoties multa dici poss-
sunt, que ad rem ipsam egregiè perirent,
in tanta præseritum doctissimorum uirorum
corona, tamen quia nihil consultationes per-
inde promouet, ac certus rerum dicendarum
tenor & perspicua series, uisum uobis est,
& quidem optima ratione, ut unus aliquis
publico omnium nostrum suffragio como-
mendatus, id oneris, ueluti moderas

zor quispiam suscipiat, qui intempestiva sa-
gue occurrerent, reijciat, imperfcta absolu-
uat, & ad rem minus pertinentia rescindat.
Inferendis autem suffragijs nostris, etiam se-
decesse non poterant, ex eruditione & motu
probitate uiri cum primis spectabiles, qua ex-
re periculum imminebat, ne quotundam sua
dia distraberentur in partes, dum alius aliis
merito admiratur & suspicit, nullo tamen
aut ambiente aut postulante, ueluti cors
de uno & anima una in unum hunc uirum in-
signissimum consipit uimus omnes, hunc
præfecimus unum, qui ueluti uerbi dux sine
gula apud uos nominibus nostris exequatur,
que aut locus aut tempus exigunt.

Commendauit nobis hunc uirum, pat-
tres præstansissimi, recondita sacrarum lites
tarum cognitio. Commendauit singularis
& eximia rerum experientia, prudentia &
sapientia. Commendauit etiam pia & misericordia
suauiloquentia & elocutio.

Quæ ut preclara sunt Dei Optimi
maximi beneficia, ita eadem huic minime
profuturam, ingenuè cum Paulo assererem,
nisi hijs accessissent etiam eximia charitas,
summa profitende ueritatis constans,
& ad ipsa usque uincula, & carceres,

C.3. in ueris

in ueritatis testificationem inuicta & incon-
ciussa persecutaria. In qua quum multi fæs-
de cesserint, unus hic è paucis persistit ins-
teger & purus, utpote quem neq; gloria, aut
verum illatum quas uulgas admiratur præ-
da protraxit in nassam ut alios permultos,
neq; cerniculamenta aut minæ, que pusillas
nimis nimium perterrefaciunt, titubantem
quod dicitur deturbauit è uestigio, immo ut
palma potius (auctore Plinio) aduersus ins-
cumbentia onera quodammodo uires collis-
git: ita hic grauissima multorum inuidia sup-
pramodum exagitatus, adeo non succubuit,
quod est desperantium ut quo magis impete-
rent, eo magis contemnerent. Mitto alias na-
ture & studij dotes, ne in adulatio[n]is suspi-
cionem spectare uideatur oratio. Id à uobis
contendo dignissimi patres, ut quem coniuns
etis animis (quod sancti spiritus symbolum
est certissimum) huic rei prefecimus,
hunc uos uestris calculis ucluis ap-
probare.

Simile.

GORATIO 10. ANNIS.

VVymstci Archidiaconi Londos
niensis.

euertendi patres, ac
domini mei obseruans
dissimi, superiori sessi
one uestra, per reu
rendum patrem domis
num Londoniensem es
piscopum, consensu et
approbatione uestra, ex more et consuetus
dime ueteri, iniunctum nobis fuit ac manda
sum, ut conuenientes in unum de referendas
rio, (quem proloquitorum uulgo uocant) es
ligendo, et uobis praesentando, qui nostras
uices suppleret, imo qui nostram mentem ac
uoluntatem ad uestras paternitates referret
tractaremus et concluderemus. Et quoniam
morem iussionibus uestris (ut par erat) gesi
simus, ac que iusistis perfecimus: uisum est
cœtui nostro uniuerso ut que a nobis gesta
conclusaq; sunt, ea, me referente, quem licet
immetitum, ac longe isto officio inidoneum,
ad hoc elegerunt, in praesentiarum decla
rentur et exponantur. Ut itaq; paternitates
uestrae reuertenda, quid hic gestu, factu con
clusumq;

C. 3.

clusumq;

Elusumq; sit aperius ac manifestius intelli-
gatis paucis, sic habetote. In cœtu nostro re-
uerendi patres, fuerunt multi (gratia sit su-
peris) præstantissimis ingenij, summa do-
ctrina, admirabili eloquentia, experientia,
ac dexteritate singulari, demq; nulla nō uir-
tute excellentes: Quorum copia initio diffi-
cultatem nonnullam nobis fecit, circa referē-
darij nostri electionē. Nam id reuera nobis
accidebat patres, quod amenum pratum omni-
modis floribus adornatū, ingredienti, ac eos
ronulā ex ipsis floribus cōpingere uolenti ac-
cedit. Ut enim is, dum oculos huc illucq; des-
flectit, & singulorum pulchritudinem des-
coram considerat, uarie afficitur. ac nunc
estum, nunc illum, pro concinnando corollo
in animum inducit, nō nisi post longā secum
deliberationem statuere potest, quid sibi tan-
dem faciendum statuendumq; sit quam comis-
modissimē, sic nos dū in cœtu nostro, huius
ingenium, illius literas, singulorū deniq; uir-
tutes, expendimus, dū omnes admiramur, &
cupimus omnes, uix tandem nos nostro nego-
cio explicamus. Et quid mirum inquam, quan-
do tantus eorum qui eligi possunt sit nu-
merus, ut nisi unus eligendus esset, omnes
profecto dignissimi sint, qui eligi debuissent

Cætes

Ceterum quando unum tantum oportet eligi (sic enim ius fistis patres. & sic negotiis nostris maxime expedire uidetur) unum elegimus quem certo scimus uos uestris suffragiis ualde probaturos. Nam mira & insignis rerest prudens, multe solertia & dexteritatis, eruditionis ac eloquentiae dotibus commendatisimus, choro deniq; uirtutum omnium sic clarus, ut quem huic praeseramus certe non habemus, quanquam in nostro cetero ut diximus, uiri sunt multi, hiq; longe doctissimi & ornatisimi. Huic VVestono nomen est, cuius fama per totam Britanniam longe est celeberrima. Hunc reverendi & honorandi patres uobis uestra authoritare & iudicio approbadum praesentamus, supplicantes, ut quos ad hæc tractanda concludendas, aq; authoritate uestra induxitis eos corumq; referendarium uestris favoribus prosequi dignemini.

MAGISTRI HVGO.

nis VVestoni, Decani VVestmonasterij,
oratio coram patribus et clero
habita.

Demosthenes

Theophrastus

Cicero :

Uim Demosthenestos
tius Græcie lumen,
ante Philippum Mas
cedoniae regem uers
ba facturus obmutus
erit, cum Theophras
stus Philosophorum
doctissimus, & oratorum eloquentissimus
multum animo consternatus inter dicendum
sepius obticuisse feratur, cum ipse denique
Marcus. T. Cicero latinæ facundiæ parens,
& timorem quendam naturalēm insitum ha
bens, meticulose orationum principia solitus
sit exordiri: mirum fortasse uobis uidebitur
ornatissimi præsules, doctissimiq; uiri, qua
effreni audacia (ne dicā audaci temeritate)
ego qui neq; usu multum, neq; doctrina satis
& ingenio parum ualeo, in hunc celeberris
mum cœtum dicturus prodire ausim, ubi ans
te oculos quocumq; inciderint clarissima hu
iis regni lumina undiq; obuersantur. Sed ne
que uestre excellentiae (quam uchementer
admiror)

admiror) ignoratio, neque inanis de me a te
nuitare (cuius sum mihi probè nescius) pera
suasio, sed difficile istud proloquendi munus
ab isto uenerandissimorum hominum cœtu
mibi delegatum buc me periraxit adegitq;
Mediocritatis meæ mibi probè conscius fac
cile intelligo, quām longe sim impar grauiß
mis et maximis negotijs obeundis, quorum
prouinciam mibi benevolus horum uenerans
dorum hominum consensus imposuit, eorum
etiam anicum de me errorem satis agnosco,
qui ex tam conferta doctiss. hominum coros
na ex tam uenerando grauiß. hominum cœ
tu, me nullius pene eruditionis hominem prae
terea impeditioris linguae totius huius cons
fessus, imò fere totius nostræ Ecclesiæ
linguam et os praefeccerat. non possum tas
men quin de tanta et tam præsenii illo
rum in me beneuolen:ia et gratias agam
maximas, et uestræ authoritati sanctissimæ
paream. Eidem igitur uestræ beneuolentia
qua hanc mibi prouinciam imposuit, confis
sus, breuiter ab eo, quod in ipsa re mibi uide
tur esse præcipuum, orationis meæ exordi
um sumam. Conuenistis patres, consulturi
de religione, id est, re omnium tum maxima
tum sanctissima: conuenisti nisiuri cristicæ
et aculum

Et acutum, lugubrem matris vestre ecclesiam
multum, conuenistiis (inquam) ut matrem vestrem
stram ecclesiā Christi misere lacerā ac quasi
satā resarcias, hereticorū tēlū iurē oppri-
gnatam, labefactatam, ac pene solo & equatā
erigatis, fidem penē explosam reducatis, reli-
gionē excisam redimtegretis. Ceterum quid
nobis minus conuenit, quam à me moneri, et
ad sincerā religionis instaurationem excita-
ri, qui tanta animorum alacritate in hoc ins-
cumbitis, ut me p̄acrdatis, ut me à tergo re-
linquatis, hortantē, quantū & nos patres ab
illustriſſima nostrā regina p̄acurrente uos
ipſos esse ſuperatos uidetis. O inauditam &
admirandam dei bonitatē, nunquid enim uns
quam accidit admirabilius, in tanta omnium
terribilitū colluie, in tanto afflictionum ex-
amine, in tanta ecclesiā ruina, in tanto fidei
naufragio, religionis rebus fere conclamatis
uirgini ecclesiā, uirginem reginā cœu pre-
ſens aliquod numen à deo opt. max. nobis das
ri, quasi cœlitus demissum, cuius ductu et au-
ſpicijs, cuncta hæc tam misera, tam calamito-
ſa & nefanda reprimuntur, dissipantur, abi-
guntur? Cuius Encomiastē agere mecum non
institui: partim quod tēporis penuria (qua
premor) haud finit, partim uero, quoniam ue-

rcor

geor, ne laudibus (quas augere debo) nonni-
til angustijs orationis meae, existimetur esse
detractu. Quid enlm multiplicem illius dor-
tinā, quae in hominibus rara est, cōmemora-
bo? Quid illius religionem sartā (quod aiūt)
rectā exequar, quid illius animū plane ma-
sculū & infractissimū? An non uidistis con-
stantissimā inter difficultima, in magnis eret
rectā, diligentissimam in minimis? Quodnam
obsecro felicius præfigū, aut omen ecclesi-
sī ad natīum suā puritatis splendorem in-
staurandæ præfigurari potuit, quām quod
reginæ nostræ nescio quo fato, certè non das-
ta opera, eodem die regio diadema te insigne-
ti contigerit, qui ecclesiarum dedicationi so-
lemnīs esse solet, & instaurandæ, atq; expur-
gandæ templi religioni tam enīxē incumbit,
quasi huic unī uel nata uel donata sit, huic tā
sedulo se consecrat, ut piissimis omnibus im-
peratoribus aut & equari aut anteferri meri-
tiissimē possit. Theodosius ille sanctissimus im-
perator, nihil prius aut antiquius duxit ad
retundendos hæreticorum imperus, quām ad
antiquos ecclesiæ doctores, qui ante diuīsio-
nē floruissent, cōfugere. Ita & nostra regis-
na in hijsce suis purgandæ uineæ domini qua-
si præludius faciendum censem ac præcipit.

Theos

Theodosius:

Theodosius imperator intente orare solitus
est, ut sibi cooperaret Deus, ad ueritatis ele-
ctionem inter tot opinionum dissidia, & om-
nes sciunt nisi reginam ignorantis, quam ars
deter diurnis, nocturnisq; præcibus deū opt.
max. sollicitat, ut omnes maxime tamen nos
Angli (quorum gubernacula suscepit) ca-
tholicæ fidei ueritatē agnoscamus, agnitam
excolamus amplexemurq;. Quid Constanti-
num illum constantissimum religionis assert-
orem dicam? qui tanta pietate liberaliates
q; fuisse perhibetur, ut episcopis ex cunctis
terrarum partibus. Nicam acciris uictum
commicaturūq; præstiterit, tantaq; inorū mās
suetudine ac reuerentia in ecclesiae præposi-
tos, ut non in throno aureo gēmisq; ornato,
sed minore sede, quam alijs, posita in medio
eorum ad episcoporum pedes concenterit. At
quis tam cœcus, qui non clare perfficiat nos
stram reginam hysce dei donis perinde illus-
trari ac cœlum suis stellis. uosq; patres us-
niuersumq; clerū aut pari aut maiori reuer-
tia prosequi? Quod si Iouimianus laudibus
celebrandus sit à posteris, quod ab Athanas-
sio hæreticorū propugnatore petierit, ut ei
rescriberet perfectam diuinorū dogmatum
disciplinam, quanto magis æternam nominis
gloriam

Constantin

Iouimian

gloriam cōsequetur nostra regina, quæ mul
tos athanasios ex uniuersis sui regni finibus
coagit, coactos monet, horratur, imperat, ut
cum dicendo, cum scribendo catholicam fidē
miseris modis disceptan resarcirent, resarc
itam tuerentur ac fouverent? loumianus ut
imperij sui terras ingressus est, primū scrip
tit legem, ut catholici episcopi extorres &
exules de exilio redirent, et ecclesiās eis red
endas esse professus est, qui fidem inuolat
biliarer seruassent: Ita & sacratissima regina
uos celeberrimos Anglie proceres uestris se
dibus exturbatos ex tērrimis carceris
squaloribus eduxit, & ingenii cum populi
applausu proprijs restituit ecclesijs. felicissi
ma Anglia quæ talem habet reginam. Beatissi
ma Anglia, quæ tales habet episcopos. Beatissimi & uos presides, quibus donatum est
non solum in illum credere, sed pro nomine
eius pati. Audite uenerandi episcopi, sanctū
episcopū Chrysostomum, audite incarcerati
incarceratū. Magna dignitas (inquit Chrys
ostomus) & multa, regno & consulatu us
uniuersisq; maior pro Christo ligari. Nam ni
bil ita splendidum, ut uinctum esse propter
Christum. Vinctum esse propter Christum
illustrius est, quam siue Apostolum, siue dos
ctorem

loumianus

Chrysost.

etorem, siue Euangelistam esse. Si quis Christum
diligit, hic uiri prius habebat, (optione
data, uincula ferre propter Christum quam
caelos inhabitare. Ligari pro Christo illus-
trius est, quam sedere ad dexteram ipsum,
honestius est quam sedere super duodecim
thronos. Quod si quis mihi uel uniuersitati,
uel huius catenae copiam et optionem largi-
rus esset, catenam hanc ego plane elegisse.
Deinde si aut mihi cum angelis standum fuisset
sursum, aut cum Paulo uincto, carcerem utique
praeoptasse. Ad haec si quis me aut in numero
rum et ordinem collocaisset caelestium potest
iarum, earum etiam quae prope sunt thros
num dei, aut talem ligatum fecisset, talis uis
que ligatus esse uoluisse. Non ita beatum
dico Paulum, quod in paradisum raptus, atque
quod in carcerem est coniectus, non ita beas-
tum aestimo, quod uerba audiuit ineffabilia,
quod uincula sustinuerit, non ob id adeo bes-
atum praedico, quod in tertium caelum raptus
est, atque propter uincula. Et in scripturis
me non tantum delectat miracula patratus,
quantum male affectus, flagellatus ac misera-
bilius tractus. Beati uos ob carcerem, ob
catenam, ob iniecta uincula, beati in qua
ter beati, immo sapientis. Totum orbem uobis conci-
liasti

liastis. Et iam longè absentes, amicos uobis
fecistis. Vbiq; terrarū & marium canuntur
uestra p̄eclarafacimora, fortitudo, constās
sentēli, animusq; minimē sterilis. Nihil nō
tribunal quod alijs uiderit graue, uos dicit
ruit, nō carnifex, nō tormentorū coaccruatio
nes, non mīmē, que innumerās mortes nuncia
bant, non iudex qui ignem ab ore flabat: non
aduersarij qui frendebat dentibus, & innu
meris alijs insultandi modis gestiebant, non
rante calumniae, non impudentissimae accusa
tione s, non mors ante oculos quotidie pro
posita, sed h̄ec omnia uobis uberem potius ac
sufficientem consolationis materiam p̄estis
tere. Et idcirco clari quidem uos, & celeb
rant & p̄edicāt. Vos omnes amici nō solū
sed & inimici ipsi, qui h̄ec effecerunt. Tant
tares est uirtus, ut illā impugnantes admis
tentur. Tanta res est malitia, ut etiam qui
eam operantur, condemnent. Nondum deca
pitati estis cum Iohanne Baptista, sed longè
acerbiora tulistis. Non enim idem est, breui
temporis momento caput amittere, & long
o tempore cum talibus luctari doloribus,
terroribus, minis, uinculis, abductionibus,
bonorum rapinis, carnificum manibus, syco
phantarum impudentissimis linguis, conuitijs
salibus

salibus & dicitatibus. Gaudete igitur, exultate, viriles estote, corroboramini, cogitate
te quod uestro exemplo ad certamina armas
stis, quod fluctuabundos confirmatis, quantos
spiritus resuscitatis. Nam afflictionibus
uestris multum profuisti, non solum presentibus,
sed & absentibus, nec ipsis qui uiderunt,
sed & ipsis qui audiunt. Angliae ecclesiam qua
uestris carceribus tam splendide illustrasti,
quam uestris (inquam) carceribus Christo non
tam seruasti, quam comparasti, pergitere
edificare, muros Hierusalem iam ab hereticis
dissipatos extruere, maceriarum ruinas
implete, iuncturas a scismaticis concusas et
disruptas in unitatis ecclesiae compagine co
iungite. Stertant, obganniant, debacchentur
heretici, recto uos pede incedite in magnam
domini ciuitatem Hierusalem, domum Dei,
unitatem inquam ecclesiae. Vbi altare unum,
unum sacerdotium, unus Christus, extra
hanc unitatem quisquis est, alienus est, pro
phanus est, hostis est, a qua unitate desistere
a Christo exorbitari est, a qua unitate des
sciscere, errorum omnium seges est, a qua u
nitate desiscere, fundi nostri calamitas unis
cauit. Sit uobis patribus exemplo Dionisius
Corinthiorum episcopus maxime cælebris,
qui

Dionisius :

cuius illud est dictū, Oportuerat quidem etiam
pari omnia pro eo, ne scinderetur ecclesia dei, et
erat non inferior gloria suā in eis martyriū, ne
scindatur ecclesia, quā est illa ne idolis immole-
tur. Imo secundū meā sententiā, maius puto hoc
esse martyriū. Ibi nāq; unusquisq; pro sua trans-
tū anima, in hoc uero pro omni ecclesia marty-
riū sustinet. Sit uobis exemplo magnus ille Cap-
padox Basilius, de quo ita scribit Nazianzenus
quod cum strenue Cæsaris præfectū alloqueret-
tur, et acriter perstringeret, atq; eo nomine à
præfecto procast: et superciliosus sit habitus,
notatusq;: in hanc sententiam prorupit fortasse
ante a in episcopū nō incidisti. Omnino enim pro
religione certantes, hoc agimus modo, in alijs
modesti sumus, et omnibus hominibus hu-
miliores, ita enim mandata iubent, nec solū cons-
tra cæsaris potentia, sed nec contra uiles homi-
nes supercilia attollimus: Vbi uero dei periclitat-
ur negotiū cunctis alijs conceptis ad deū solū
respicimus. Vos igitur inimicorū hominum lins-
guas, calūnias irrogatas, cōtumclias, probra, re-
moras nihil faciatis. Animos uestros nō terrefa-
ciat, quin despici potius ac cōceptui habeatis
Nā si ita se res habet (ut Cypriani uerbis utar)
quod iniquissimorū hominū timeatur audacia, ut
quod mali iure et equitate nō possunt, temeris-

Baſilius:

Cypriani:

#

rate atq; desperatione perficiant. actū est de es
piscopatus uigore, & de ecclesie gubernatione
actum est de sublimi, & diuina potestate. Nec
Christiani ultra esse, aut durare possumus, si
ad hoc uenī est, ut perditōrū minas atq; infidi
at perire scamus. Nec nobis ignominia est, pati
affratribus quod passus est Christus, nec illis glo
ria est facere, quod fecit Iudas. Iā uero ut ad fis
nē properemus, unū à uobis (reuerendi patres)
huius uenerādi cœtus nomine, cuius me cōmuni
suffragio linguae & os præfecisti, nō tam pete
re, quā impetrare cōiendo, obsecroq; nimirū ut
pristina illa dignitas et authoritas cleri Anglia
iā quāsi postliminio: huic celeberrimo cœtu
doctissimorūq; hominum cōuentui uindicentur
ac restituantur. Si enim uerius sit, quā ut possit
negari, et manifestius, quām ut dissimulari deo
beat, quōd in ueteri lege deus opt. max. leuitas

Chri. fructu, & sacerdotes suæ legis ac controuersiarū, quæ
ritas, et die, inde nascerentur interpres consituerit. Si in
novo testamento Christus omnia, quæ cūq; scris
ba & Pharisæi super cathedrā Mōysis sedentes
dixi rint, seruare ac facere turbis præcepit: si
nō solū de Apostolis, sed & de eorū successori
bus dictū cōsiderit, Qui uos audit, me audit, et
qui uos spēnit, me spēnit. si si nū sanctus
posuerit episcopos, ut regerent ecclesia. Si Pau
lus

lui Apostolus Iesu Christi, huius rei Titulum in
Cretare liquerit, ut que decessent corrigetur, si
membra sic in suo corpore, quod est ecclesia, dis-
gescit Christus: ut suum cuique locum, suum cuique
munus attribuerit, alios apostolos, alios prophe-
tas, alios doctores constituento, si a maioribus de-
nique nostris et prudenter in inicio inserviunt, et
totius orbis consensu, deinde confirmatum fuerit, ut
de religione, non unicè, potissimum tamen ad eos
qui ministri Christi, et dispensatores mysteriorum
dei. I. Paulo Apostolo dictantur, per tracta-
da et definienda referreretur, nunquam satis des-
mirari possum, quo consilio iuris et potestatis,
nobis ademptum fuerit, quod omnibus maioribus
semper fuerit concessum? Quorsum queso ex ultimi-
tum totius regni oris euocantur Decani, Archi-
diaconi, theologi grauissimi legum periti. qui
sensus habent in scripturis exercitatos, quique
in lege domini meditati sunt omnibus diebus ui-
tae suae: si illorum suffragia in sua (quod aiunt) as-
rena nihil omnino ponderis sint habitura? Quid
hic oleum et operam perdimus? Quid aliud quam
larvae habitus sumus? Sine nostro enim consilio ne-
dum consensu facta, transacta sunt omnia. At quam
piè et feliciter rerum exitus tandem docebit.
Quid quod libro blasphemis conspersissimo, et
totibus refertissimo, qui nomine religionis reli-

D. 2. gionem

Liber, qⁱ d^r
Prælatorius.

gionem tollit, sacramenta diminuens, uniuersū
orbē cōdemnat, quem præcatoriū nuncupat un
iuersis obrudendo nunquā accesserit noster
calculus, quā de re quātōpere nobis gratulans
dū esse arbitror haud facile dixero. Quæ accus
ratio euoluenti in mentē mihi uenit Chrysostos
mi querela, si quando uera, dubio procul nostra
tempestate longē uerissima. Quid tantū tandem
peccauit ecclesia dei, quænā tanta res ipsius ec
clesiæ dominū excitauit iduxitq; ut illā rāto cū
eius de decore tā ignomi. iofiss. tā laruatis histri
onibns, ganeonibus, sedis episcopis regendā tra
deret. Adhibenda ergo (ut inquit Hilarius)
omnis cura, ne hæretici sint peritiores in despes
ratione uitæ quam nos in spe uitæ, ne illi plus sol
licitudinis ad falsa impendant, quam nos ad ues
ta. Atq; hoc nobis grauior incumbit cura, quod
non apud homines solū, sed ipsum adeo tremens
dū dei opt. max. iuribunal, cuius cognitionem nis
billatere, cuius iusticiā nihil effugere potest, cū
in rebus omnibus, tum uel maxime in religione
peculiari domini negocio, recte aut secus a nos
bis dictorū factorūq; rationem cōstare oportet.
Industriam porro meam tam maximā adhibitus
rū me pollicor, quam uos maximam in me bene
uolentia exhibuistis. Adhibebo inquam quantā
maximā possum, ut uestræ de me expectationi
satissimæ.

Chrysost.

Hilarius :

Satisfaction. Quod si per omnia non factio confessus, non tam uos mihi qui quancum possum sum præstaturus inbecillitate quam uobis metis ipsi amicissimum de me errorum uestrum condonabitis. Mihi deesse potero, uobis et huic uenerabili confessui non sum defuturus unquam. Duxi.

RESPONSVM ET EX
hortatio reuerendi patris domini Edmundi
Londinensis episcopi.

Vm tacitus apud me considero, uestram, charissimis fratribus et amici, in procedendo diligentiam soleritatem, et dexteritatem, non possum non ualde laudare ingenia uestra, summaq; uestram probitatem, non possum non probare ualde actiones omnes uestras. Quid enim (quæso uos per deum immortalem) hic in uobis quo uis modo desiderari potest, quod non multo antea sit excogitatu et prouisum prudenter, et pie, quod non rimatum ac excussum diligenter et scâulo, quod non elaboratū, et perfectum ingeniosè et celeriter? Vos enim procedat.

D. 3. qua

qua p̄diti estis prudentia et solertia, nō (quod
multi solent) neglectim et sparsim, sed concor-
dibus animis, simile et serio, in unum cōuenisti.
Qui certè gradus nonnullus est ad optimas acti-
ones feliciter prouerbendas. Vos non studijs par-
tium, aut priuatis animorum affectibus, indulsi-
stis, id quod publicas actiones plurimum remo-
rari solet, sed honestis rationibus adducti, quod
iustum, quod rectum, quod pius, quod bonum,
ac bonum quidem ipsum publicum ob oculos ues-
tros habuistis. Vos non quid uoluptari aut am-
bitioni placere, sed quid recipublicæ christiane
prodeesse possit, prudenter et scdulo, ubiq; uz
apparet, animaduictis et cauistis. Itaque
cum uestris suffragijs, uirum tam doctum,
tam ingeniosum, tam eloquentem, tam catho-
licum et bonum, deniq; tam omnia laude digno-
num, et omnibus ordinibus tam gratum, et cha-
rum in referendarium uestrum, concordibus stu-
dijs elegistis et presentastis, quid ni expectes
eis ut magna à patribus uobis, ut par est, et bas-
beatur et agatur, et referatur gratia? Quid ni
ab omni clero et populo, quos tam magno affes-
cistis beneficio ingentem laudem et gloriam
pro uestris meritis repereretis? Quid ni
deniq; à deo opt. max. quem hoc factio uestro ho-
norasti, premium illud ingens, quod benefacis
enibus

entibus largitri solet, immortale scilicet, et nunc
quam marcescens uestro iure sperare debeatiss.
Hij siquidem fructus sunt, fratres et amici, pul-
cherrimarum uestrarum actionum, uobis ab ips-
suis summa benignitate expectandi. Sed id quos
que preterea accedit commodi, quod hic uester
referendarius, pro sua bonitate et prudencia,
uobis non suggestet, nisi que salutaria erunt et
ualde pia, et idem pro suo candore et ingenio
sui summa dexteritate, quae cunq; suggesterit se
liciter tractabit. Idem deniq; pro ea qua est apud
optimam, clementissimamq; reginam nostram, gra-
tia et fauore, que tractata erunt, perficiet cele-
riter et fructuose. Quamobrem cum in hoc re-
rum statu, et ueluti preludio, tam fecisti prus-
denter et pie, orandi estis plurimum, ut rursum
in unum conuenientes cum hoc uestro referens
dario, pari studio et uoluntate que supersunt,
et que uestris prudentijs uisa erunt digna et
necessaria que tractentur, ea sic tractetis et
expediatis, ut ad laudarum tandem finem perducatur
possint. Quia in re, nihil dubitandum est, quin pas-
tres ac dominos meos plurimum honorandos, hic
presentes, habituri sitis longe beneuolos. Ipsi
namq; pro sua erga uos beneuolentia et studio,
proq; sua erga deum et christianam religionem pi-
etate, deniq; pro sua in rem publicam charitatem

5.

Et amore omnes uestrros conatus et studia, sua
omni opera et authoritate sedulo promouebunt,
adiuuant, et prouochent. Id quod illorū nomis
ne nobis serio et bona fide pollicor, ac
ucluti fide iubeo.

FINIS.

EXCVSVM LOND^I.
xi in aedibus Iohannis Cawo^{li},
typographi Regiae Ma-
iestatis.

Anno. M. D. LIII.
Mense Decembri.

4

MINISTR OMACHIA;
IN QVA
EVANGELICO-
RVM MAGISTRORVM
ET MINISTRORVM, DE EVAN-
GELICIS MAGISTRIS, ET MINISTRIS
mutua iudicia, testimonia, conuicia, maledi-
cta, iræ, diræ, minæ, furiæ, proscriptiones, cō-
demnationes, execrationes, & omnibus se-
culis inauditi Anathematismi
recensentur.

PER
STANISLAVVM RESCIVM
collecta.

RP: Russell;

COLOGNE;
Apud Henricum Falkenborg.
Anno d^o. I^o. xcii.